

ЯК ЗМІНИЛОСЬ ОПОДАТКУВАННЯ В 2017 РОЦІ?

ПДВ (частина 1)

ПДВ змінився в цьому році чи не найбільше — змін багато, усі вони вже працюють, і їх потрібно виконувати. А часу, аби розбиратися з усім цим — обмаль. Тож готуймося до виконання таких пунктів...

Реквізити податкової накладної (пп. 201.1, пп. 201.10 ПКУ)

Найрезонантнішим нововведенням у цьому питанні з 1 січня стала необхідність зазначити в податковій накладній код товарів/послуг (пп. «і» п. 201.1 ПКУ). До нового року код УКТ ЗЕД був обов'язковий у податковій накладній лише в разі постачання імпортних або підакцизних товарів. Тепер його потрібно зазначити для всіх товарів.

Такі ж вимоги встановлено для послуг — платникам ПДВ потрібно обов'язково зазначити код послуги з Державного класифікатора продукції — ідеться про Національний класифікатор України ДК 016:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 р. № 457.

Щоправда, законотворець зробив декілька поблажливих правил. Наприклад: якщо фіксуємо постачання НЕ імпортних/підакцизних товарів, то можна обмежитися зазначенням перших 4-х цифр коду. Те саме стосується й послуг.

Очевидно, що саме в такий спосіб депутати озброїли фіскалів інструментом боротьби з так званим «пересортом». Із 1 квітня 2017 року податківці отримають законодавчо прописане право виявляти й блокувати реєстрацію «ризикових» податкових накладних.

Наголошуємо: коди обов'язкові вже з 01.01.2017 р. Усі ті ж правила заповнення стосуються розрахунків коригувань (РК), у т.ч. до тих ПН, де коди не зазначалися. Податкові накладні/розрахунки коригування, складені з 01.01.2017 р. без кодів або з помилковими кодами, не повинні реєструватися.

Чим загрожує незазначення коду товару/послуги? Передусім тим, що ваш контрагент не отримає право скористатися правом на податковий кредит. Друге. Як уже було зазначено, відсутність коду очевидно призведе до того, що зареєструвати ПН узагалі не вдасться.

Останнє важливо знати в контексті змін, які стосуються визнання ПН, котрі містили незначні помилки. Із 1 липня 2017 року з п. 201.10 ПКУ приберуть останній абзац, який нині дозволяє покупцю визнавати податковий кредит за ПН, що містять помилки в обов'язкових реквізитах (окрім коду УКТ ЗЕД), якщо вони не заважають ідентифікувати здійсненню операцію, її зміст (товар/послугу), період, сторони та суму податкових зобов'язань. З іншого боку, у ПКУ буде тоді ж зазначено, що достатньою умовою для податкового кредиту буде зареєстрована в ЄРПН накладна. Тож є реєстрація — є ПК, а немає — то й ПК немає. Власне в ПКУ вказали іншу схожу норму — помилки не можуть бути причиною для неприйняття ПН під час реєстрації, якщо вони не заважають визначити основні параметри операції.

Третій наслідок відсутності коду — штрафи за помилки з п. 1201.3 ПКУ. На щастя, автори змін звільнили платників до кінця року від штрафів за п. 1201.3 за незазначення кодів УКТ ЗЕД, товарів та послуг (п. 351 підрозділу 2 р. XX ПКУ).

Актуальні питання щодо заповнення УКТ ЗЕД:

1. Як записувати код послуг — із крапкою чи без?

Так, із крапкою. За послугами код визначають із Класифікатора ДК 016:2010. Наприклад: оренда нерухомості має код «68.20». Гадаємо, саме так і треба писати в ПН, адже це не код УКТ ЗЕД, де крапок немає. У ньому також чітко прописано, що розділові знаки в ньому ставити не можна.

2. Як записувати код тим торговцям, які отримали раніше товар без коду УКТ ЗЕД?

Усе одно доведеться визначити код самостійно. За наступних перепродажів наступні платники ПДВ уже орієнтуватимуться на код УКТ ЗЕД, зазначений у ПН.

Слід сказати, що нині вже з'явився перший лист ДФСУ від 20.01.2017 р. № 1312/7/99-99-15-03-02-17, присвячений проблемним питанням заповнення ПН. У ньому фіскалі пояснили такі моменти:

1. Платники податків мають право зазначати код товару згідно з УКТ ЗЕД або код послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг неповністю, але не менше ніж 4 перші цифри відповідного коду. У разі здійснення платниками податків постачання підакцизних товарів і товарів, увезених на митну територію України, код товару згідно з УКТ ЗЕД зазначається в податковій накладній повністю.
2. До внесення відповідних змін у форму податкової накладної та порядку її заповнення під час складання податкової накладної код товару згідно з УКТ ЗЕД слід зазначати в графі 3 табличної частини податкової накладної.
3. Діюча форма податкової накладної не містить окремого поля для відображення коду послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг, до внесення відповідних змін у форму податкової накладної та порядок її заповнення під час складання податкової накладної код послуги тимчасово не зазначається. Відсутність коду послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг у податковій накладній, дата складання якої припадає на період із 1 січня 2017 року до дати набрання чинності відповідними змінами до форми податкової накладної не визначається як помилка, допущена під час складання такої податкової накладної.
4. При здійсненні з 1 січня 2017 року операцій із постачання товарів у податковій накладній в обов'язковому порядку зазначається код товару згідно з УКТ ЗЕД (для підакцизних й імпортованих товарів — 10 знаків, для решти товарів — не менш як 4 знаки). Своєю чергою, код товару згідно з УКТ ЗЕД зазначається на всіх етапах постачання товарів від виробника чи імпортера до кінцевого споживача та незалежно від дати придбання чи виготовлення такого товару (до 1 січня 2017 року чи після цієї дати).
5. Зміни стосуються також розрахунків коригування до податкових накладних, які складаються з 1 січня 2017 року, незалежно від дати складання податкових накладних (до 1 січня 2017 року чи після цієї дати), до яких складаються такі розрахунки коригування.
6. У разі складання податкових накладних не за операціями з постачання товарів/послуг, а з метою нарахування податкових зобов'язань відповідно до п. 198.5 та/або ст. 199 ПКУ (за товарами/послугами, необоротними активами, під час придбання чи виготовлення яких суми податку були включені до складу податкового кредиту, у разі якщо такі товари/послуги, необоротні активи призначаються для використання чи починають використовуватися в неоподатковуваних операціях), код товару згідно з УКТ ЗЕД, а для послуг — код послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг, не зазначаються.

Строки реєстрації ПН (пп. 201.10 ПКУ)

Строки поточної реєстрації податкових накладних помітно змінилися. Із 01.01.2017 р. нові строки реєстрації ПН/ПК (п. 201.10 ПКУ):

Дата складання ПН

ПН/РК, складені з 1 по 15 число місяця

Строки реєстрації

До останнього дня місяця, у якому складено ПН/РК

ПН/РК, складені з 16 по останнє число місяця

Включно до 15 числа місяця, наступного за
місяцем складання

Досі незрозуміле ставлення фіскалів до ПН, складених у другій половині грудня 2016 року. Серед експертів думки розділилися — є ті, які говорять, що можна вже використовувати нові строки реєстрації, а є й такі, хто наполягає на застосуванні старих правил.

Іще одне цікаве нововведення — у ПКУ тепер прописано «максимальний» (гранично можливий) строк реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування. Податківці до останнього ігнорували позицію Мінфіну й стверджували, що після 180-го календарного дня про реєстрацію ПН й отримання ПК можна забути. Зараз у п. 201.10 ПКУ прямо прописано, що податкова накладна може бути зареєстрована протягом 365 к. дн., які настають за датою виникнення податкових зобов'язань за такою податковою накладною/розрахунком коригування. Тож тепер максимальний строк реєстрації податкової накладної — 365 к. дн. На цю нову часову шкалу (запізнення реєстрації від 61 до 365 календарного дня) поширили й дію 40%-го штрафу.

Інформація підготовлена за підтримки Кричун П.М.
та консалтингової компанії [TCG CONSULTING](#)
(власники видання «Справжня Бухгалтерська Газета»
та сайту buhgazeta.com.ua)